

[Niels Frederiksen.]

muligt at gennemføre en formindsket Afdragsydelse for en Række Laantagere, ikke mindst inden for Landbruget, idet man gør Restlaanet til Hovedstol og formindsker Afdragenes Størrelse, samtidig med at man ved Rentesænkningen opnaar Rentelettelse. Man naar ved Lovforslagets Bestemmelser ogsaa dette, som er haardt tiltrængt, at man faar Henstandsbeløbene knyttet til Hovedstolen, og det er ogsaa af stor Betydning i det praktiske Liv, at de indirekte Virkninger af Rentepolitikken paa Kreditforeningslaanenes Omraade kommer til at gøre sig gældende, hvilket man ved dette Lovforslag er i Stand til at opnaa.

Jeg kan ikke undlade i denne Forbindelse at understrege endnu stærkere, at som Pengeforholdene og Udlaansforholdene ligger, har det sin store Værdi at faa billigjort den Rente, der ydes ved Laan i Banker og Sparekasser. Jeg tror, at man i Almindelighed kritiserer disse Pengeinstitutters Efterkommen af den Lov, der blev vedtaget i Foraaret, for stærkt. Saa vidt mig bekendt har de fleste Banker den Stilling vedrørende Udlaanene, at Loven først bliver effektiv til December Termin. Forholdet ligger for de flestes Vedkommende paa den Maade, at de baade af regnskabsmæssige og rentemæssige Hensyn ikke kan give denne Rentelettelse for Kautionslaan, for Udlaan i fast Ejendom før til December Termin; men det er min Overbevisning — og det bekræftes jo ogsaa ved de Oplysninger, der indtil nu foreligger for den højtærede Handelsminister —, at Banker og Sparekasser i Almindelighed har efterkommet Lovens Paabud: at deres Udlaansrente skal nedsættes paa tilsvarende Maade, som Indlaansrenten blev nedsat ved Loven i Foraaret. Jeg kan tilsige mit Partis Medvirkning til en Lovgivning om Rentesænkning. Vi har altid hævdet, at Renteydelsen, Pengenes Pris, var en stærkt medbestemmende Faktor over for Spørgsmaalet: Erhvervenes Rentabilitet. Det har altid været mit Partis Opfattelse, at Kapitalens Indehavere i Tider som dem, Erhvervslivet nu er ude for, ikke alene havde en afgjort Pligt til, men ogsaa en Interesse i at faa Pengenes Pris til at svare nogenlunde til det, som Erhvervslivet var i Stand til at give for den Kapital, som Kapitalejerne gav ud til Anvendelse i Virksomhederne. En Sprængning af det naturlige Forhold, der bestaar mellem Muligheden for Erhvervslivet af at yde Prisen og for Varens Ejer af at forlange den, vil medføre Sammenbrud og Tab, der er til Skade for begge Parter. Jeg gentager, at vi vil

yde vor Medvirkning til en Rentesænkningsslov saa langt, som de politiske Forhold her i Landet muliggør det, og saa langt, som de retslige Tilstande tillader det.

Det andet af de foreliggende Lovforslag kan jeg anbefale, og jeg har kun en enkelt Bemærkning at gøre til de Udtalelser, der er fremsat vedrørende dette Forslag. Det ærede Medlem Hr. Hasle sagde paa en ironiserende Maade, at det maatte være Udtryk for en stor Naivitet, naar man fra Regeringens Side kunde fremsætte et Forslag som det her foreliggende. Jeg maa tilstaa, at min Erfaring gaar nu ud paa, at der i faste Ejendomme er placeret Kapital i ret betydelig Udstrækning ogsaa uden for Kreditforeningsomraadet, en Kapitalanbringelse, der slet ikke er kursbestemt, men er bestemt af en fast Rente for de enten private eller ogsaa institutionsmæssige Udlaan, saa jeg vil gerne have Lov at redressere Naiviteten hen til det Sted, hvor den retteligst hører hjemme.

Hans Hansen (Rørby): De to Lovforslag om Rentelettelse, som her er til Behandling, hvoraf det vigtigste er Forslaget om Konvertering af Kreditforeningsobligationer, kan der ikke fra vor Side indvendes noget principielt imod, navnlig naar den Rentenedsættelse, som opnaas derved, ikke faar Lov til ved Ejerskifter at omsættes som højere Prioritetsgæld, saaledes som den ærede Finansminister udtalte det ved Fremsættelsen af et Lovforslag, der tilslutter sig dette, og som senere vil komme til Behandling her i Dag. Hvis disse Udtalelser af Finansministeren opretholdes fra Regeringens Side, kan vi altsaa forvente en Forbindelse mellem Konverteringsloven og Forslaget om Forhøjelse af Grundskylden.

Jeg tror ikke, man opnaar ret megen Lettelse som Helhed, fordi Laantagningen i vort Land er saa stor, og den forrykkes jo ikke, fordi man tvangsmæssig nedsætter Renten. Men der er ingen Tvivl om, at det Maal, Loven her sætter ind for, nemlig Rentesænkningen, imødeses med stærk Interesse, baade fordi den nedsatte Rente af Indskuddene i Banker og Sparekasser bringer en Skævhed i Forholdet mellem Renten af Indskud og Obligationsrenten, og fordi Renteudgiften i al Almindelighed staar i et skrigende Misforhold til Rentabiliteten i Erhvervslivet.

Naar det ærede Medlem Hr. Krag saa stærkt kritiserer Regeringen, fordi den ikke for længe siden har fremsat en Konverteringsplan, skal jeg ikke forsvare denne